

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218201113
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8218201113.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcu: P. G., Z.. XX.XX.XXXX, B. F. XXX, XXX XX F., právne zastúpeného advokátom: Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50 424 777, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava IČO: 35 792 752, právne zastúpenej advokátom: JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., advokát so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 323,15,- Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 323,15 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej aj len „okresný súd“ alebo „súd“) 22.05.2018 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 325,15,- Eur a to titulom priznania mu primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jeho práv spotrebiteľa, ktorých porušenia sa úspešne dovolal v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 1 C 551/2015.

2. Žalobca podanie žaloby odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 1 C 551/2015 (ďalej aj len „prvostupňový súd“) o vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný, a to v oboch uplatňovaných nárokoch, pričom rozsudok prvostupňového súdu č. k. 1 C 551/2015-66 zo 16.06.2016 bol v celom rozsahu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 25 Co 2/2017-101 z 24.10.2017 (právoplatnosť nadobudli 11.12.2017).

3. Žalobca poukázal, že prvostupňový súd v rozsudku č. k. 1 C 551/2015-66 zo 16.06.2016 uviedol cit.: „Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že predložená zmluva označená ako revolvingová, nie je zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru, nenapĺňa jeho podstatné znaky. Súd podľa obsahu zmluvy posúdil túto zmluvu ako zmluvu úverovú, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý klasický úver v sume 1.284,25 eur a to dňa 31.10.2013, nakoľko splácanie jednotlivých súm žalobcom nemalo za následok automatické zvyšovanie úverového rámca. O uvedenom svedčí dojednanie o výške mesačnej splátky, počte splátok, jednorázové poskytnutie finančných prostriedkov na účet a pod.. Žiaden údaj uvedený v zmluve nenasvedčuje skutočnosti, že sa jedná o úver revolvingový. V tomto možno uvažovať aj o zámernom klamaní spotrebiteľa, čo do názvu zmluvy a jej samotného obsahu. Je nepochybné, že priemerný spotrebiteľ nemôže mať prehľad o náležitostiach jednotlivých typov úverov zvlášť pri tak neprehľadných zmluvách a množstve údajov v nej uvedených v spodnej časti (dopísaných rukou) ako boli súdu predložené v tomto prípade.“

Okrem tohto prvostupňový súd konštatoval neprijateľnosť dojednania úroku z úveru v jeho výške 70,01 % ročne a to pre jeho rozpor s dobrými mravmi, pretože v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy žalobcu so žalovanou, banky bežne poskytovali obdobné úvery za úrokové sadzby 14,07 % ročne, takže dojednaný úrok vysoko prevyšoval úrokové sadzby u obdobných úverov. Pre rozpor dojednaného úroku s dobrými mravmi, prvostupňový súd považoval jeho dojednanie v tejto výške za neprijateľnú zmluvnú podmienku a mal za to cit.: „... že v zmluve absentuje jeho uvedenie. Keďže túto časť zmluvy od jej zvyšnej časti nie je možné oddeliť, má to za následok, že zmluva o úvere, ktoré žalobca so žalovaným uzavreli, sú celé neplatné pre jej rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ s poukazom na § 3 ods. 1 OZ. A preto medzi účastníkmi nastáva režim bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 OZ v spojení s § 457 OZ a je namieste, aby si účastníci vrátili navzájom poskytnuté plnenia v zmysle § 457 OZ bez akýchkoľvek poplatkov či zmluvných pokút, pre ich rozpor s cit. ust. Občianskeho zákonníka. Žalobca si plnil svoje povinnosti z úverovej zmluvy a to splácať splátky úveru do výšky 1.607,45 eur. Žalovaný tieto plnenia prijímal, bez toho, aby sa správal ako dodávateľ, ktorý sa správa vo vzťahu korektne a v súlade s dobrými mravmi a nedbal na ochranu spotrebiteľa.“ Vzhľadom na uvedené prvostupňový súd žalobe žalobcu „... vyhovel a zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle cit. ust. Občianskeho zákonníka a zákona na ochranu spotrebiteľa v sume 323,15 eur (1.607,45 eur -1.284,25 eur = 323,20 eur, teda žiada o 0,05 eur menej) spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 17.12.2015 do zaplatenia ...“.

Prvostupňový súd v označenom rozsudku proklamoval aj neprijateľnú zmluvnú podmienku a to dojednanie poplatku za službu, o ktorú sumu bola krátená suma reálne poskytnutého úveru žalobcovi, pričom takéto zmluvné dojednanie vyhodnotil prvostupňový súd „... za neprijateľné s poukazom na ust. § 53 OZ. Jedná sa totiž o poplatok za službu, ktorú nemusí dlžník reálne využiť, pričom jeho cena, ktorá je neprimerane vysoká, je splatná už dňom podpisu úverovej zmluvy, teda vopred pred jej poskytnutím. Navyiac sa jedná o vopred naformulované dojednanie veriteľom, na predtlačenej zmluve, ktorú spotrebiteľ ani nemohol žiadnym spôsobom dojednať, či ovplyvniť jej znenie. Súd zároveň poukazuje na znenie § 53a OZ a povinnosť veriteľa - žalovaného zdržania sa užívania súdom vyhlásenej neprijateľnej zmluvnej podmienky (rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 4.9.2014, sp. zn. 9C/140/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 9.9.2015, sp. zn. 7Co/307/2014), pričom uvedené sa vzťahuje aj na tento zmluvný vzťah, keďže znenia týchto dojednaní sú totožné (líšia sa len vo výške poplatku).“

4. Podanou žalobou si žalobca v postavení spotrebiteľa uplatňuje satisfakciu za uvedené porušenie spotrebiteľských práv, ktoré musel brániť podaním pôvodnej žaloby, v konaní o ktorej sa úspešne dovolal ich ochrany, čím bola splnená hypotéza tretej vety § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), a preto sa žalobca domáha priznania mu finančného zadosťučinenia v sume 323,15,- Eur, čo zodpovedá sume o ktorú sa chcela žalovaná bezdôvodne obohatiť na jeho úkor. Podľa žalobcu primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy v obdobných veciach a zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe, doručenom okresnému súdu 05.09.2018 vyslovila presvedčenie, že žalobcovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie nevznikol a žalobca si ho uplatnil iba na základe čiastkovej aplikácie § 3 ods. 5 zákona na ochranu spotrebiteľa bez pochopenia jeho kontextu. Podľa žalovanej nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevzniká automatiky a na jeho priznanie nepostačuje iba úspešné domáhanie sa ochrany práv spotrebiteľa v súdnom konaní, ale vzhľadom na neurčitú zákonnú hypotézu tohto inštitútu, je v záujme eliminácie jeho možného zneužitia nevyhnutné sledovať účel jeho priznania, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Inými slovami, podľa žalovanej je nevyhnutné v každom prípade posúdiť, či na zjednanie nápravy porušených práv spotrebiteľa postačuje už vyslovenie neplatnosti zmluvnej podmienky, nepriznanie celej odplaty za úver alebo prichádza do úvahy aj potreba priznať primerané finančné zadosťučinenie. Podľa žalovanej cit.: „Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok zavŕšujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú.“ Žalovaná na svoju obranu tiež uviedla, že rozsudok prvostupňového súdu, o ktorý žalobca opiera svoj nárok nie je rozhodnutím, na základe ktorého je preukázané splnenie podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona na ochranu spotrebiteľa, pretože prvostupňový súd odôvodnil porušenie práv spotrebiteľa porušením ustanovení

Občianskeho zákonníka a nie porušením predpisov na ochranu spotrebiteľa, tak ako to vyžaduje § 3 ods. 5 zákona na ochranu spotrebiteľa.

6. Okresný súd prejednal vec na pojednávaní 10.04.2019, ktorého sa zúčastnil iba právny zástupca žalobcu, pričom ospravedlnil neprítomnosť žalobcu, ktorý súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti. Žalovaná svoju neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnila podaniami z 05.03.2019 a z 26.03.2019, pričom vyslovila súhlas s vykonaním pojednávania v jej neprítomnosti. Okresný súd s poukazom na § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a žalovanej, ktorí boli na pojednávanie riadne predvolaní.

7. Na nariadenom pojednávaní vykonal okresný súd dokazovanie: prednesom právneho zástupcu žalobcu a listinnými dôkazmi: rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 1 C 551/2015-66 zo 16.06.2016; rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 25 Co 2/2017-101 z 24.10.2017, ako aj vyjadrením žalovanej a zistil tento skutkový stav.

8. Okresný súd Bardejov rozsudkom č. k. 1 C 551/2015-66 zo 16.06.2016 určil, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je: (I.) zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300064441, zo dňa 30.10.2013, uvedená v článku 8, bod 8.1., v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur a b/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“, ako aj zmluvná podmienka (II.) uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300064441, zo dňa 30.10.2013, uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a/ tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b/ tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy“, a napokon (III.) uložil žalovanej vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 323,15,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 323,15 eur od 17.12.2015 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

9. Prvostupňový súd v predmetnom rozhodnutí v prvom rade poukázal na zavádzanie resp. klamanie spotrebiteľa (žalobcu) dodávateľom (žalovanou), kedy zmluva označená ako revolvingová, t.j. ako zmluva, na základe ktorej môže klient (spotrebiteľ) čerpať poskytnuté finančné prostriedky aj opakovane v rozsahu poskytnutého úverového rámca, pričom ak vyčerpá časť alebo celý úverový rámec a následne vyčerpanú sumu splatí jednorazovo, resp. jeho časť povinnou minimálnou splátkou, tak hneď po pripísaní tejto úhrady má opäť k dispozícii celý úverový rámec, bola vzhľadom na jej náležitosti (presne dohodnuté mesačné splátky, počet splátok, jednorazové poskytnutie finančných prostriedkov na účet a pod.) v skutočnosti zmluvou úverovou. Prvostupňový súd tiež poukázal ako na neprijateľné zmluvné dojednanie, a to pre rozpor s dobrými mravmi, dojednanie o úrokovej sadzbe vo výške 70,01 % ročne v čase, kedy banky v rozhodnom čase poskytovali pri obdobných úveroch úrokové sadzby 14,07 % ročne. Keďže úrok z úveru je jedným zo základných znakov úverovej zmluvy a keďže ho súd považoval za dojednaný v rozpore s dobrými mravmi a teda neplatne, prvostupňový súd uzavrel že v zmluve absentuje jeho uvedenie, čo z dôvodu nedeliteľnosti úverovej zmluvy malo za následok, že zmluva o úvere, ktorú žalobca so žalovanou uzavreli, je celá neplatná pre jej rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ s poukazom

na § 3 ods. 1 OZ. Preto medzi účastníkmi tejto zmluvy nastal režim bezdôvodného obohatenia a bolo namieste, aby si účastníci vrátili navzájom poskytnuté plnenia bez akýchkoľvek poplatkov či zmluvných pokút, pričom žalovanú zaviazal povinnosťou vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie v rozsahu sumy o ktorú suma, ktorú v splátkach žalobca vrátil žalovanej prevyšovala sumu, ktorá mu bola žalovanou reálne poskytnutá. Okrem toho prvostupňový súd konštatoval v posudzovanej úverovej zmluve nie len prítomnosť ďalších neprijateľných zmluvných dojednaní, ako napr. dojednanie poplatku za odklad splátok so zaplatením vopred bez právneho základu a bez vedomosti aká služba bude za vopred zaplatený poplatok poskytnutá, spôsob riešenia sporov vzniknutých zo zmlúv ponechané na výbere veriteľa a pod., ale prvostupňový súd tiež konštatoval aj absenciu niektorých náležitostí vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a to konkrétne absenciu údajov o konečnej splatnosti úveru, pričom konštatoval, že tento údaj nie je identickým s údajom o počte splátok, takže aj z uvedeného dôvodu by bolo možné úver v danom prípade v súlade s ustanovením § 11 ods. 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Napokon prvostupňový súd konštatoval neprijateľnosť zmluvných podmienok v dotknutej vopred žalovanou naformulovanej úverovej zmluve, tak ako ich vymedzil vo výrokovej časti rozsudku, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na už v minulosti uložený príkaz žalovanej (dodávateľovi) zdržať sa užívania takýchto neprijateľných zmluvných podmienok a to rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/140/2016 zo 04.09.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/307/2014 z 09.09.2015.

10. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 25 Co 2/2017-101 z 24.10.2017, označený rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil stotožňujúc sa s jeho argumentáciou odôvodňujúcou jednako porušenie príslušných ustanovení o ochrane spotrebiteľa v Občianskom zákonníku, ako aj ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch (absencia údajov o konečnej splatnosti úveru, pozn.), v dôsledku ktorých bolo možné úverovú zmluvu považovať za neplatne uzavretú a teda za bezúročnú a bez poplatkov, o ktoré žalobca jemu reálne poskytnutú úverovú sumu žalovanej preplatil a preto mu voči žalovanej vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

11. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní konanom 10.04.2019 uviedol, že sa pridrižiava v celom rozsahu dôvodov uvedených v žalobe, pričom s poukazom na to, že žalovaná opakovane už aj v minulosti a to aj vo vzťahu k iným spotrebiteľom aplikovala v spotrebiteľských zmluvách zmluvné podmienky, ktoré už v minulosti súdy deklarovali ako neprijateľné a ktorých neprijateľnosti sa v súdnom konaní úspešne dovolal aj žalobca, žiadal žalobe vyhovieť v plnom rozsahu.

12. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa prvej a tretej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. ... Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Vo vzťahu k cit. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá nestanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku, pričom v súčasnosti sa toto zadosťučinenie poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené predpismi na ochranu spotrebiteľa, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

16. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie však nemôže dôjsť automaticky a kedykoľvek. Toto právo v zmysle cit. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vzniká až po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia jeho práv alebo povinností na súde. To, či

došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde spotrebiteľom vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

17. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca (spotrebiteľ) bol úspešný pri bránení si svojich spotrebiteľských práv voči žalovanej (dodávateľ) v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 1 C 551/2015 o vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, pričom úspech mal v oboch uplatňovaných nárokoch. Rozsudok prvostupňového súdu č. k. 1 C 551/2015-66 zo 16.06.2016 bol v celom rozsahu potvrdený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 25 Co 2/2017-101 z 24.10.2017, ktoré nadobudli právoplatnosť 11.12.2017. Právoplatným ukončením konania vo veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1 C 551/2015 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovanej primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 22.05.2018.

18. V súvislosti so žalobcom uplatneným nárokom na priznanie mu primeraného finančného zadosťučinenia neobstojí námietka žalovanej o tom, že žalobcovi nesvedčí predpoklad na jeho priznanie, pretože podľa nej prvostupňový súd odôvodnil porušenie jeho práv ako spotrebiteľa porušením ustanovení Občianskeho zákonníka a nie porušením predpisov na ochranu spotrebiteľa. V tejto súvislosti je však nutné uviesť, že v zmysle cit. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia je nie len zistenie porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa, ale aj práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa. Takouto právnou úpravou je nepochybne aj osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka; zákony o spotrebiteľských úveroch; o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a cit. ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

19. V uvedených súvislostiach je nutné podotknúť, že to bola práve žalovaná, ktorá koncipovala obsah formulárovej zmluvy o úvere, za použitia neprijateľných zmluvných podmienok, tak ako ich konštatoval Okresný súd Bardejov v konaní sp. zn. 1 C 551/2015. Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zvážiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok. Súdny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

20. Pri zvážení o dôvodnosti priznania primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi, okresný súd ustálil, že jeho priznanie voči žalovanej je nevyhnutné pre zavŕšenie jeho ochrany spotrebiteľa, pričom okresný súd pri týchto svojich úvahách zohľadnil, že neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj bezdôvodné obohatenie žalovanej (dodávateľa) na úkor žalobcu, tak ako to bolo konštatované v konaní Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1 C 551/2015, boli okolnosťami spôsobilými negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry žalobcu (spotrebiteľa) a potenciálne ohroziť jeho sociálny i rodinný život. Okresný súd vzal do úvahy aj postoj žalobcu (spotrebiteľa), ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k žalovanej (dodávateľovi) rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, pričom nie je ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Navyše nie zanedbateľnou je skutočnosť, že vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že žalovaná (dodávateľ) uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvné podmienky v neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľa poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a predišli tak vzniku bezdôvodného obohatenia dodávateľov titulom plnenia z neplatného právneho úkonu.

21. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu, čo však neznamená svojvôľu pri jej určovaní, pretože pri jej stanovení je nutné zohľadniť rôzne kritériá, a to intenzitu zásahu do spotrebiteľských práv, časové trvanie závadného konania dodávateľa, jeho satisfakčnú, sankčnú a preventívnu funkciu. Žalovaná (dodávateľ) si vo vzťahu k žalobcovi (spotrebiteľ) uplatňovala finančné plnenie na ktoré nemala nárok (bezdôvodné obohatenie) čím u žalobcu vyvolala stav právnej neistoty, ktorý musel žalobca riešiť podaním žaloby. Navyše konanie žalovanej vo vzťahu k žalobcovi je o to závažnejšie a zarážajúcejšie, že zmluvné podmienky kvalifikované v danom prípade ako neprijateľné, boli už vo vzťahu k identickej žalovanej takto už aj v minulosti súdmi opakovane judikované

ako neprijateľné, čoho si je žalovaná plne vedomá, avšak aj napriek tomu, a v rozpore s § 53a Občianskeho zákonníka sa žalovaná nezdržala uplatňovania týchto podmienok ani voči žalobcovi a navyše v pôvodnom konaní sp. zn. 1 C 551/2015 iniciovanom žalobcom proklamovala ich prijateľnosť a platnosť.

22. Vzhľadom na uvedené je okresný súd toho názoru, že čo sa týka výšky finančného zadosťučinenia, bude pre žalobcu toto finančné zadosťučinenie primerané v sume 323,15,- Eur, ktorá zodpovedá sume, o ktorú sa chcela žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatiť, a to jednako s ohľadom na intenzitu zásahu žalovanej do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ako aj s ohľadom na nerešpektovanie zákonného imperatívu (§53a OZ) a z časového hľadiska opakovanosť tohto zásahu žalovanou do práv spotrebiteľov. Priznanie finančného zadosťučinenia by malo žalovanú nie len sankcionovať za jej opakované nezákonné správanie, ale pôsobiť aj preventívne na jej správanie do budúcnosti vo vzťahu k iným spotrebiteľom a aby ju to ako dodávateľa odradilo od nekalého konania. Okrem toho finančné zadosťučinenie možno chápať aj ako odmenu žalobcu za to, že sa ako spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

23. Podľa prvej vety § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešný žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd až po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie

(§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.